

The Comparison of Students and Faculty Members' Viewpoints on Barriers and Facilitators of Research Activities among Student in Gonabad University of Medical Sciences in 2017

Samane Najafi¹, Arezoo Davarinia Motlagh Quchan^{2,3}, Hossein Shaban⁴, Reza Zarvandi^{4,*}

¹ Lecturer, MSc in Nursing Education, School of Nursing, Department of Family Health, Social Development and Health Promotion Research Center, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

² Lecturer, MSc in Critical Care Nursing, Department of Paramedical, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran

³ Lecturer, MSc in Critical Care Nursing, Department of Paramedical, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁴ BSN Student, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

* **Corresponding author:** Reza Zarvandi, BSN Student, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran. E-mail: Reza_zarvandi@yahoo.com

Received: 20 Jan 2018

Accepted: 21 Jul 2018

Abstract

Introduction: Today, countries are classified according to their ability to produce and apply knowledge. In today's world of advanced knowledge and information, research is needed to develop disciplines that directly or indirectly engage in patient care, as in other academic disciplines, and the development of professional knowledge is essential for the continuous advancement of patient care. The purpose of this study was to compare the students and faculty members' viewpoints on barriers and facilitators of research activities among student in Gonabad University of Medical Sciences in 2017.

Methods: This cross-sectional study on 70 faculty members and 253 students in Gonabad University of Medical Sciences in 2017. Data were collected through demographic form and the researcher-made questionnaire of research activities among student by stratified randomized sampling for students and census method for faculty members. The face and content validity of the Instruments were confirmed by 10 expert faculty members. Cronbach's alpha coefficient was used to evaluate the reliability of which was obtained coefficient equal to 0.98. Data analyzed using descriptive statistics and statistical tests such as t-test, ANOVA and Chi-Square using SPSS software version 20. The results of the tests were considered to be less than 0.05.

Results: Findings showed that most barriers of student research activities related to educational barriers with relative frequency of 90.4%. According to the results of independent t-test, comparing the viewpoint of faculty members and students in the economic and organizational areas related to student research activities had a significant difference with $P= 0.009$ and $P < 0.001$ respectively.

Conclusions: Considering that the most influential factor in encouraging students to research is the educational barriers, it is important that the attention of managers and educational planners should be promoted in order to improve research activities and advance the goals.

Keywords: Research, Student, Faculty

مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد در رابطه با موانع و تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی در سال ۱۳۹۵

سمانه نجفی^۱، آرزو داوری‌نیا مطلق‌قوچان^{۲،۳}، حسین شبان^۴، رضا زروندی^{۴*}

^۱ مربی، کارشناس ارشد آموزش پرستاری، دانشکده پرستاری، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

^۲ مربی، کارشناس ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران

^۳ مربی، کارشناس ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

^۴ دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

* نویسنده مسئول: رضا زروندی، دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.
ایمیل: Reza_zarvandi@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۴/۳۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۱۰/۳۰

چکیده

مقدمه: امروزه کشورها بر اساس توانایی در تولید و کاربرد دانش طبقه‌بندی می‌شوند. در دنیای پیشرفت دانش و اطلاعات امروز، برای پیشرفت رشته‌هایی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در مراقبت از بیمار نقش دارند مانند سایر رشته‌های دانشگاهی به پژوهش نیاز است و گسترش دانش حرفه‌ای؛ برای پیشرفت مداوم در مراقبت از بیماران ضروری است. هدف این مطالعه مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد در رابطه با موانع و تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی در سال ۱۳۹۵ می‌باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی با شرکت ۷۰ نفر از اعضای هیئت علمی و ۲۵۳ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۹۵ انجام شد. داده‌ها از طریق فرم اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه پژوهشگر ساخته فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی به روش تصادفی طبقه‌ای برای دانشجویان و روش سرشماری برای اعضای هیئت علمی جمع‌آوری شد. روایی صوری و محتوای ابزارها توسط ۱۰ تن از اعضای هیأت علمی خبره تأیید شد. برای بررسی پایایی ابزار از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که ضریب بدست آمده برابر با ۰/۹۸ بود. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ و با استفاده از آمار توصیفی، آزمون‌های آماری همچون تی مستقل، ANOVA و کای اسکور تجزیه و تحلیل شد. نتایج حاصل از آزمون‌ها در سطح کمتر از ۰/۰۵ معنی‌دار لحاظ گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بیشتر موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی مربوط به موانع آموزشی با فراوانی نسبی ۹۰/۴ درصد می‌باشد. طبق نتایج آزمون تی مستقل، مقایسه دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان در حوزه‌های اقتصادی و سازمانی مربوط به فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی به ترتیب با $P = ۰/۰۰۹$ و $P < ۰/۰۰۱$ تفاوت آماری معناداری داشت.

نتیجه گیری: باتوجه به اینکه تأثیرگذارترین مانع در ترغیب دانشجویان به پژوهش، موانع آموزشی می‌باشد، لذا این مهم، توجه مدیران و برنامه‌ریزان آموزشی را در جهت ارتقای فعالیت‌های پژوهشی و پیشبرد اهداف مدنظر می‌طلبد.

واژگان کلیدی: پژوهش، دانشجوی، هیأت علمی

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

پشتوانه تحقیقات به نظر امکان پذیر نمی‌باشد [۱]. امروزه کشورها بر اساس توانایی در تولید و کاربرد دانش طبقه بندی می‌شوند [۲]. در

تحقیقات یکی از پایه‌های اساسی و عمده در توسعه جوامع بشری به شمار می‌رود، به نحوی که هیچ گونه حرکت علمی و منطقی بدن

علمی بود [۱۸]. بنابراین بررسی دقیق موانع مرتبط با انجام پژوهش در دانشگاه‌ها و انجام مداخلات مناسب به منظور غلبه بر این موانع [۱۹]، [۲۰] و نیز توجه ویژه به افزایش استفاده از نتایج تحقیق در حوزه بهداشت و درمان [۲۱، ۲۲]، تربیت نیروی انسانی محقق، ایجاد فرهنگ و زیرساخت‌های علمی تحقیق، فراهم‌سازی ابزار تحقیق و نیز توجه ویژه به افزایش میزان سرمایه‌گذاری پژوهشی از طریق افزایش سهم تولید ناخالص ملی به انجام تحقیق، از استراتژی‌های اثربخش در ارتقای کیفیت پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی خواهد بود [۲۳-۲۵]. مطالعه فانک و همکاران نیز در سال ۱۹۹۱ پیرامون موانع پژوهشی کشورها، به عنوان یک تلاش مستمر و سیستماتیک، فرصت منحصر به فردی را برای بررسی روند تحقیقات علوم پزشکی در جهان به برنامه ریزان نظام آموزش عالی ارائه می‌نماید [۲۶].

تحقیقات در این زمینه گواه این حقیقت مهم هستند که در دنیای امروز، تنها جوامعی می‌توانند خود را با سیر تغییرات علوم تطبیق دهند که فرهنگ پژوهش محوری را در جامعه دانشگاهی خود نهادینه کرده و انجام پژوهش‌های علمی و کاربردی را، به عنوان محور اصلی تحصیل دانشجویان خود، قرار داده باشند [۲۷، ۲۸]. این پژوهش با توجه به اهمیت نقش تحقیقات دانشجویی و لزوم آگاهی مسئولین دانشگاه از مشکلات دانشجویان و توجه ویژه به ارتقای مدیریت تحقیقات دانشجویی، با هدف تعیین دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در رابطه با موانع و تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی در سال ۱۳۹۵ انجام شد.

روش کار

این پژوهش، مطالعه‌ای مقطعی می‌باشد که جامعه آماری آن دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بودند. حجم نمونه، برای اعضای هیأت علمی ۷۰ نفر که برابر با اندازه جامعه بود و برای دانشجویان بر اساس مطالعه مشابه [۲۹]، با توجه به فرمول برآورد میانگین (فرمول ذیل) با در نظر گرفتن ضریب اطمینان ۹۵ درصد با مقادیر $s = 0.31$ و $d = 0.04$ ، با محاسبه ۱۰ درصد ریزش، ۲۵۳ نفر محاسبه شد که در پایان ۱۹۵ پرسشنامه تکمیل شده دانشجو و ۴۳ پرسشنامه تکمیل شده عضو هیأت علمی جمع‌آوری گردید.

$$n = \frac{z^2 s^2}{d^2}$$

معیارهای ورود شامل تمایل به شرکت در پژوهش، دانشجویان ترم ۳ و بالاتر و گذراندن حداقل دو ترم تحصیلی در دانشگاه برای دانشجویان انتقالی و میهمان به دانشگاه علوم پزشکی گناباد بودند از جمله معیارهای خروج از این مطالعه بود.

ابزار پژوهش در این مطالعه شامل فرم اطلاعات دموگرافیک و ابزار پژوهشگر ساخته بررسی موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی بود. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک برای اعضای هیأت علمی شامل جنس، سن، وضعیت تأهل، رشته تحصیلی، وضعیت استخدامی، سابقه تدریس، مرتبه علمی و سابقه فعالیت‌های پژوهشی و برای دانشجویان شامل سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت، مقطع تحصیلی، رشته تحصیلی، معدل کل، سابقه فعالیت‌های پژوهشی بود. در هر دو گروه دانشجویان و اعضای هیأت علمی، حیطه‌های بررسی موانع فعالیت‌های

واقع پژوهش اصلی‌ترین نیروی محرک یک جامعه در مسیر ترقی بوده، از آن به عنوان یکی از شاخص‌های مهم رشد، نام برده می‌شود [۱]. دانشگاه‌ها یکی از مهمترین مسیرهای تولید علم در هر کشوری هستند. ایران از جمله کشورهایی است که دارای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی زیادی در زمینه علوم پزشکی است که عمده‌ترین بخش از تولیدات علمی کشور در زمینه پزشکی را تشکیل می‌دهد [۲]. نظام دهی به پژوهش‌های دانشگاهی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تحقیقات دانشگاه‌هاست؛ چرا که اشاعه روحیه تحقیق و ایجاد انگیزه و رغبت در دانشجویان نسبت به امر تحقیق، در گرو ایجاد سیستم و نظام دهی به امور پژوهشی و تهیه ابزار کار است [۴]. اولین گام برای سامان بخشیدن به امر پژوهش در جامعه، دستیابی به درک درستی از توانمندی‌ها، امکانات موجود و پی بردن به نقاط ضعف و قوت برنامه‌های تحقیقاتی است [۳].

بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد انجام تحقیقات دانشگاهی توسط دانشجویان در ایجاد مهارت تفکر انتقادی دانشجویان [۵]، تقویت کار گروهی، ارتقای توانایی آنان در ارزیابی مطالعات و نیز کسب تجربه و مهارت لازم برای تعیین ارتباط بین داده‌های علمی در حوزه‌های مختلف نظام سلامت، تأثیر گذار است [۶، ۷]. اما در حال حاضر متأسفانه پتانسیل و توان دانشجویان کمتر مورد توجه برنامه‌ریزان قرار گرفته و آنچه در فضای دانشگاهی امروز شاهد آن می‌باشیم، تمرکز بر وظایف آموزشی دانشجویان بوده و کمتر به انجام پژوهش‌های علمی و کاربردی توسط آنان، توجه شده است [۸]. این در حالی است که دانشجویان به عنوان رکن اصلی و موتور محرکه تحقیق در دانشگاه‌ها تلقی می‌شوند و اساتید نیز نقش محوری در ترغیب دانشجویان به انجام تحقیقات دانشجویی دارند [۹، ۱۰]. بر اساس تحقیقات، حدود ۷۳ درصد دانشجویان، نقش اساتید را در ترغیب دانشجویان برای انجام تحقیقات دانشجویی، ارزشمند ذکر نموده‌اند [۱۱]. در حالی که اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی به دلیل مشکلاتی چون تراکم واحدهای آموزشی، انجام امور درمانی و داشتن فعالیت‌های اجرایی و مدیریتی، تمایل کمتری به هدایت تحقیقات دانشجویی خارج از پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد و دکترا، نشان می‌دهند [۱۲، ۱۳].

در انجام فعالیت پژوهشی دانشجویی، مشکلات و موانع قابل حل و گاه، موانع سد راه پیشرفت وجود دارند. شناخت موانع تحقیق می‌تواند با بهبود ارتباط بین محققان و استفاده کنندگان از نتایج تحقیق، فرایند حل مساله را سهولت بخشیده و عملاً موجب استفاده از یافته‌های تحقیق شود [۱۴]. همچنین، هدفمند نبودن تحقیقات و عدم تناسب بین پژوهش‌های انجام شده با انتظارات و نیازهای واقعی جامعه و نیز عدم بهره‌گیری از نتایج تحقیقات توسط مدیران و تصمیم‌گیران جامعه، تأثیر پژوهش را در توسعه آموزشی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه، کم‌رنگ نموده است [۱۵، ۱۶]. از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، موانع مالی بیشترین و موانع علمی کمترین تأثیر را بر فعالیت‌های پژوهشی دارند [۱۳]. شرکت کنندگان در مطالعه بررسی موانع مشارکت پرستاران در امر پژوهش‌های بالینی در مراکز آموزشی- درمانی شهر تبریز، موانع سازمانی و سپس موانع فردی را مؤثر دانسته‌اند [۱۷]. در میان موانع انجام پژوهش‌های آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، بالاترین امتیاز مربوط به مؤلفه موانع حرفه‌ای و پایین‌ترین امتیاز مربوط به مؤلفه موانع

همچنین سابقه شرکت در کارگاه روش‌های جستجو (۶۴/۸ درصد) را نداشته‌اند. در بین مدرسین تمامی اعضای هیأت علمی سابقه تدریس در کارگاه روش تحقیق و پروپوزال نویسی را داشته‌اند.

اغلب اعضای هیأت علمی سابقه شرکت در کارگاه تجزیه و تحلیل آماری (۶۵/۹ درصد) و کارگاه روش‌های جستجو (۸۵/۴ درصد) را داشته‌اند.

از نظر سابقه پژوهشی، یافته‌ها نشان داد در دانشجویان شرکت در همایش‌های پژوهشی با میانگین و انحراف معیار $۰/۴۸ \pm ۱/۰۹$ بیشترین فراوانی و ترجمه و تألیف کتاب با میانگین و انحراف معیار $۰/۰۳ \pm ۰/۱۸$ کمترین فراوانی را داراست. و برای مدرسین بیشترین فراوانی مربوط به داوری مقالات در مجلات و همایش‌ها ($۷/۰۶ \pm ۳۹/۹۶$) بوده و کمترین فراوانی را ترجمه و تألیف کتاب ($۱/۹۶ \pm ۰/۷۲$) داشته است.

یافته‌های مربوط به دیدگاه واحدهای پژوهش در مورد موانع حوزه‌های مورد بررسی در فعالیتهای پژوهشی دانشجویی نشان داد که موانع آموزشی با $۹۰/۴$ درصد مؤثرترین حوزه می‌باشد. در حیطه آموزشی مؤثرترین مانع بر اساس دیدگاه دانشجویان و مدرسین "ضعف اطلاعات دانشجویان در زمینه روش شناسی پژوهش" به ترتیب با فراوانی‌های $۷۷/۱$ درصد و ۹۳ درصد بود. در حیطه اقتصادی از مهمترین موانع بر اساس نظر دانشجویان به ترتیب درآمدزا نبودن پژوهش ($۶۵/۳$ درصد) و ضعف امکانات و ساختارهای لازم برای کاربری نتایج تحقیق ($۶۲/۸$ درصد) و طبق نظر اساتید نیز ضعف امکانات و ساختارهای لازم برای کاربری نتایج تحقیق ($۸۶/۰$ درصد) و درآمدزا نبودن پژوهش ($۶۱/۹$ درصد) از مهمترین موانع محسوب می‌شود. در حیطه موانع فرهنگی، طبق نظر دانشجویان نبودن تبلیغات مناسب برای توسعه فرهنگ پژوهش ($۶۹/۹$ درصد) و بر اساس دیدگاه اساتید پایین بودن روحیه فعالیتهای گروهی و تیمی در بین دانشجویان ($۷۲/۱$ درصد) از مؤثرترین عوامل محسوب می‌گردد.

اکثر دانشجویان اظهار داشتند بی‌انگیزگی و ضعف روحیه پژوهش در بین آن‌ها (۸۰ درصد) و همچنین فشردگی واحدهای درسی ($۷۲/۴$ درصد) از مهمترین موانع فردی انجام فعالیتهای پژوهشی محسوب می‌گردد. اساتید نیز بی‌انگیزگی و ضعف روحیه پژوهش در دانشجویان ($۹۵/۲$ درصد) را از مهمترین موانع فردی فعالیتهای پژوهشی ذکر کردند. در حیطه موانع سازمانی عدم ایجاد انگیزه کافی در پژوهشگران از طرف مسئولین در امر پژوهش ($۶۷/۶$ درصد) از دیدگاه دانشجویان و اهمیت بیشتر به خدمات بالینی نسبت به خدمات پژوهشی ($۷۴/۴$ درصد) طبق نظر اساتید بعنوان مهم‌ترین موانع بیان گردید. جدول ۲، مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و اعضای هیئت علمی در رابطه با موانع فعالیتهای پژوهشی دانشجویی نشان می‌دهد. طبق این جدول، در دو حوزه موانع اقتصادی و سازمانی اختلاف آماری معناداری بین دیدگاه‌ها وجود دارد ($P < ۰/۰۵$). پاسخ‌های اعضای هیأت علمی و دانشجویان به سؤال باز مربوط به تسهیل‌کننده‌های فعالیتهای پژوهشی دانشجویی به ترتیب در جدول ۳ و ۴ مشاهده می‌شود.

پژوهشی دانشجویی شامل ۵ حیطه سازمانی، آموزشی، فردی، فرهنگی و اقتصادی بوده که به ترتیب هر حیطه شامل ۱۵، ۸، ۵، ۱۰، ۵ و در مجموع ۴۳ سؤال بود. سوالات (گویه‌های) پرسشنامه با طیف لیکرت ۵ تایی از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم رتبه‌بندی شدند. کمترین امتیاز (نمره ۱) به کاملاً مخالفم و بیشترین امتیاز (نمره ۵) به کاملاً موافقم اختصاص داده شد. در هر حیطه دو سؤال باز یکی در رابطه با موانع و دیگری در رابطه با تسهیل‌کننده‌های پیشنهادی مطرح شد. ابزارهای فوق برای تعیین روایی صوری و محتوا در اختیار ۱۰ تن از اعضای هیأت علمی قرار گرفت و نظرات اصلاحی آنان اعمال شد. برای بررسی پایایی ابزار از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که ضریب بدست آمده برابر با $۰/۹۸$ بود.

جهت جمع‌آوری داده‌ها پس از انجام هماهنگی‌های لازم با مسئولین دانشگاه، کسب مجوزهای لازم و اخذ کد اخلاق در پژوهش (IR.GMU.IRC.1394.47) از کمیته منطقه‌ای اخلاق در دانشگاه علوم پزشکی گناباد پژوهشگران به منظور انتخاب نمونه‌ها بر اساس روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای براساس رشته تحصیلی برای دانشجویان و روش سرشماری برای اعضای هیئت علمی، با کسب اطمینان از داربودن افراد از معیارهای ورود به مطالعه، پس از ارائه توضیحات لازم در خصوص اهداف پژوهش، گرفتن رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان و اطمینان دادن به آنان در خصوص محرمانه‌ماندن اطلاعات، با حضور در کلاس‌های درس دانشجویان و محل کار اعضای هیئت علمی پرسشنامه‌ها را توزیع و پس از تکمیل به صورت خوداظهاری، آن‌ها را جمع‌آوری کردند. داده‌ها پس از جمع‌آوری، کدگذاری و وارد رایانه شدند. پس از کنترل صحت ورود داده‌ها، تجزیه و تحلیل با نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ انجام گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی (برای متغیرهای کیفی از فراوانی مطلق و درصد، برای متغیرهای کمی از میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون‌های تی مستقل برای مقایسه نمرات موانع در دو گروه دانشجویان و اعضای هیأت علمی، ANOVA و کای اسکور برای مقایسه نمرات موانع پژوهشی برحسب متغیرهای دموگرافیک کیفی) صورت گرفت. به منظور بررسی تبعیت متغیرهای کمی از توزیع نرمال از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون‌های آماری در سطح کمتر از $۰/۰۵$ معنی‌دار لحاظ گردید.

یافته‌ها

از مجموع ۳۲۳ پرسشنامه توزیع شده ۲۳۸ پرسشنامه جمع‌آوری شد (میزان پاسخ‌دهی = $۷۳/۶۸$ درصد). بر اساس نتایج، از مجموع ۱۹۵ دانشجو، ۱۱۳ نفر مؤنث ($۵۷/۹$ درصد) و ۸۲ نفر ($۴۲/۱$ درصد) مذکر بودند. سایر متغیرهای دموگرافیک در جدول ۱ آورده شده است. از نظر سوابق شرکت در کارگاه‌ها ۱۹۳ نفر از دانشجویان ($۹۸/۵$ درصد) سابقه تدریس در کارگاه روش تحقیق و پروپوزال نویسی را نداشته و اکثر آنان ($۹۰/۸$ درصد) سابقه شرکت در کارگاه تجزیه و تحلیل آماری و

جدول ۱: متغیرهای دموگرافیک واحدهای پژوهش

متغیر	انحراف معیار \pm میانگین
اعضای هیأت علمی	$۳۹/۱۳ \pm ۹/۲۰$
سن، سال	$۲۱/۴۵ \pm ۱/۵۸$

۱۶/۴۰ ± ۱/۴۸	معدل کل دانشجویان، نمره
	سابقه تدریس اعضای هیأت علمی، نیمسال تحصیلی
۱۸/۸۹ ± ۱۷/۵۹	دانشجویان
	جنسیت (اعضای هیأت علمی)
۳۲ (۷۶/۳)	مذکر
۱۱ (۲۳/۸)	مؤنث
	جنسیت (دانشجویان)
۸۲ (۴۲/۱)	مذکر
۱۱۳ (۵۷/۹)	مؤنث
	وضعیت تأهل (اعضای هیأت علمی)
۳ (۷/۱)	مجرد
۴۰ (۹۲/۹)	متأهل
	وضعیت تأهل (دانشجویان)
۱۶۱ (۸۲/۶)	مجرد
۳۴ (۱۷/۴)	متأهل
	محل سکونت (دانشجویان)
۱۵۰ (۷۶/۹)	خوابگاهی
۴۵ (۲۳/۱)	غیر خوابگاهی
	مقطع تحصیلی (اعضای هیأت علمی)
۲۰ (۴۶/۵)	کارشناسی ارشد
۲۳ (۵۳/۵)	دکتر
	مقطع تحصیلی (دانشجویان)
۱۲ (۶/۱)	کاردانی
۱۴۸ (۷۵/۵)	کارشناسی
۳ (۱/۵)	کارشناسی ارشد
۳۲ (۱۶/۸)	دکتر
	رشته تحصیلی (دانشجویان)
۳۳ (۱۶/۸)	پزشکی
۶۰ (۳۰/۶)	پرستاری
۱۳ (۶/۶)	مامایی
۱۲ (۶/۱)	هوشبری
۲۰ (۱۰/۲)	اتاق عمل
۱۶ (۸/۲)	علوم آزمایشگاهی
۵ (۲/۶)	رادیولوژی
۱۱ (۵/۶)	فوریت‌های پزشکی
۱۲ (۶/۱)	بهداشت محیط
۱۱ (۵/۶)	بهداشت حرفه‌ای
۲ (۱/۵)	بهداشت عمومی
	رشته تحصیلی (اعضای هیأت علمی)
۵ (۱۳/۲)	پزشکی
۱۰ (۲۶/۳)	پرستاری
۱ (۲/۶)	مامایی
۲ (۵/۳)	اتاق عمل
۱ (۲/۶)	رادیولوژی
۲ (۵/۳)	بهداشت حرفه‌ای
۳ (۷/۹)	بهداشت محیط
۲ (۵/۳)	بهداشت عمومی
۹ (۲۳/۷)	علوم پایه
۱ (۲/۶)	بیوفیزیک
۱ (۲/۶)	آموزش پزشکی
۱ (۲/۶)	انفورماتیک پزشکی
	وضعیت استخدامی (اعضای هیأت علمی)
۲۲ (۵۱/۱)	رسمی
۱۲ (۲۷/۹)	پیمانی
۹ (۲۱/۰)	متعهد خدمت
	مرتبه علمی (اعضای هیأت علمی)
۲۰ (۴۶/۵)	مرئی

استادیار	۱۶ (۳۷/۲)
دانشیار	۷ (۱۶/۳)

جدول ۲: مقایسه دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی و دانشجویان در رابطه با موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی

گروه‌ها	حوزه آموزشی	حوزه اقتصادی	حوزه فرهنگی	حوزه فردی	حوزه سازمانی
اعضای هیأت علمی	انحراف معیار \pm میانگین	انحراف معیار \pm میانگین	انحراف معیار \pm میانگین	انحراف معیار \pm میانگین	انحراف معیار \pm میانگین
دانشجویان	۳۱/۵۹ \pm ۴/۱۳۵	۱۵/۳۹ \pm ۴/۴۶	۳۵/۳۲ \pm ۵/۲۱	۱۷/۳۹ \pm ۲/۵۸	۴۴/۴۶ \pm ۸/۵۳
نتیجه آزمون t مستقل	۳۰/۶۱ \pm ۶/۵۰	۱۷/۴۰ \pm ۲/۵۸	۳۶/۸۳ \pm ۲۶/۶	۱۸/۴۶ \pm ۳/۵۱	۵۰/۸۴ \pm ۷/۱۲
	P = ۰/۳۵, df = ۲۲۷	P = ۰/۰۰۹, df = ۲۲۸	P = ۰/۱۵, df = ۲۱۴	P = ۰/۰۶, df = ۲۲۳	P < ۰/۰۰۱, df = ۲۱۵

جدول ۳: تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی از دیدگاه اعضای هیأت علمی به تفکیک حوزه‌های ۵ گانه

حوزه	تسهیل‌کننده‌ها
آموزشی	برگزاری دوره‌های آموزشی درباره اهمیت تحقیق و پژوهش افزایش سطح آگاهی دانشجویان توسط اساتید در زمینه امتیازات پژوهش در آینده تحصیلی و شغلی آنان تاکید گروه‌های آموزشی در مشارکت دانشجویان در برنامه‌های توانمندسازی پژوهشی افزایش انگیزه در دانشجویان توسط اساتید دروس روش تحقیق برداشتن اجبار در انجام طرح تحقیقاتی در برخی رشته‌ها
اقتصادی	افزایش کمک هزینه‌های پژوهشی تسریع در پرداخت بودجه طرح‌های دانشجویی کاهش کمی و افزایش کیفی طرح‌های دانشجویی تشویق دانشجویان به طرح‌های پژوهشی گروهی به جای فردی
فرهنگی	تشویق دانشجویان به ارائه نتایج تحقیقات توسعه فرهنگ پذیرش تحقیق بیان اهمیت پژوهش برای دانشجویان تشویق دانشجویان به استفاده از نتایج طرح‌های پژوهشی به عنوان یک منبع آموزشی
فردی	معرفی دانشجویان موفق در حیطه پژوهش ایجاد انگیزه پژوهش در دانشجویان در نظر گرفتن نمره یا امتیاز مثبت برای دانشجویان فعال در حیطه پژوهش تقویت روحیه آزاد اندیشی در دانشجویان افزایش سطح تحمل و مقاومت دانشجویان در برابر فعالیت‌های دقیق پژوهشی
سازمانی	جذب اعضای هیئت علمی پژوهشی کسر واحد آموزشی اساتید درگیر در طرح‌های دانشجویی

جدول ۴: تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی از دیدگاه دانشجویان به تفکیک حوزه‌های ۵ گانه

حوزه	تسهیل‌کننده‌ها
آموزشی	همکاری اساتید با دانشجویان برای انجام رویه تحقیق در زمان کلاس‌های درسی برگزاری کلاس‌های انگیزشی برگزاری کلاس‌های آموزش نحوه پروپوزال نویسی ارائه درس روش تحقیق برای تمامی رشته‌های علوم پزشکی ملزم کردن دانشجویان برای شرکت در کارگاه‌های پژوهشی اطلاع رسانی کافی در زمینه کارگاه‌های پژوهشی حمایت اساتید از دانشجویان تازه کار در امر تحقیق برگزاری کارگاه‌های آموزش مقاله نویسی
اقتصادی	اختصاص بودجه کافی برای پژوهش‌های دانشجویی حمایت مالی دانشگاه از طرح‌های پژوهشی دانشجویی تشویق دانشجویان به انجام تحقیقات با مضامین فرهنگی
فرهنگی	ترویج فرهنگ پژوهش محوری در کنار آموزش محوری ایجاد انگیزه و ترغیب دانشجویان به پژوهش
فردی	بها دادن به پیشنهادات پژوهشی دانشجویان به منظور افزایش اعتماد به نفس آنان ایجاد حس همکاری پژوهشی در بین دانشجویان تشویق دانشجویان به طرح‌های تحقیقاتی گروهی حمایت مسئولین از دانشجویان فعال پژوهشی
سازمانی	فراهم کردن مشاوره‌های پژوهشی توسط کمیته تحقیقات دانشجویی افزایش کمیته‌های تحقیقاتی دانشجویی در سطح گروه‌های آموزشی در دانشگاه افزایش تعداد اساتید مجرب در زمینه پژوهش

بحث

این پژوهش با توجه به اهمیت نقش تحقیقات دانشجویی در دانشگاه‌ها و نیز پایین بودن میزان مشارکت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و لزوم آگاهی مسئولین دانشگاه از مشکلات دانشجویان و توجه ویژه به ارتقای مدیریت تحقیقات دانشجویی و با هدف "مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد در رابطه با موانع و تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی در سال ۱۳۹۵" انجام گرفت. یافته‌های این پژوهش نشان داد که به ترتیب موانع آموزش، موانع فردی، موانع سازمانی، موانع اقتصادی و موانع فرهنگی از موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد می‌باشد. همچنین مؤثرترین عامل گزارش شده در موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان "موانع آموزشی" می‌باشد. در حالی که در مطالعه‌ای که توسط فضل الهی انجام شده، مهم‌ترین عامل بازدارنده مؤثر بر پژوهش‌های دانشجویی، عوامل فردی است [۳۰]. تفاوت در نظرات شخصی افراد و گروه مورد مطالعه از مواردی هستند که می‌توانند به عنوان علل این اختلاف مطرح شوند.

در پژوهش حاضر، در حیطه موانع آموزشی، مؤثرترین عامل گزارش شده از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان "ضعف اطلاعات دانشجویان در زمینه روش شناسی پژوهش" بوده است. در پژوهشی که توسط کریمیان انجام شده است "عدم آماده سازی و پرورش روحیه پژوهشگری در نظام آموزشی قبل از دانشگاه" به عنوان مهم‌ترین مانع از دیدگاه اعضای هیأت علمی مطرح شده است [۳۱]. علت تفاوت این یافته‌ها با مطالعه ما را می‌توان تفاوت در ابزار و گروه مورد مطالعه عنوان کرد. مطالعه حاضر نشان داد، پس از موانع آموزشی مؤثرترین مانع برای فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی "موانع فردی" می‌باشد. در حیطه موانع فردی، مؤثرترین عامل گزارش شده از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان "بی‌انگیزگی و ضعف روحیه پژوهش در دانشجویان" بوده است. در پژوهشی که توسط دادخواه و همکاران "مشغله فکری بیش از حد" مؤثرترین عامل گزارش شده است [۳۲]. تفاوت در نظرات شخصی افراد از مواردی است که می‌تواند به عنوان علت این اختلاف مطرح شوند. مطالعه حاضر نشان داد، در حیطه موانع سازمانی، مؤثرترین عوامل گزارش شده از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان به ترتیب "اهمیت بیشتر به خدمات بالینی نسبت به خدمات پژوهشی" و "عدم ایجاد انگیزه کافی در پژوهشگران از طرف مسئولین در امر پژوهش" بوده است. در پژوهشی که توسط نیک روز و همکاران انجام شده است، در دسترس نبودن نیروهای مشاوره‌ای، ضعف نیروهای مشاوره‌ای، کمبود امکانات و تجهیزات و عدم ایجاد انگیزه از طرف مسئولین و اساتید، بیشترین موارد از موانع موجود در حیطه موانع سازمانی را تشکیل داده‌اند [۳۳]. احتمالاً علت این ناهمسویی می‌تواند تفاوت جامعه مورد مطالعه در پژوهش‌های مذکور باشد. در حیطه موانع اقتصادی، مؤثرترین عامل گزارش شده از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان "درآمد ناچیز نبودن فعالیت‌های پژوهشی در مقایسه با سایر فعالیت‌ها" بوده است.

با توجه به اینکه کمترین تاثیرگذاری برای موانع فرهنگی گزارش شده است، از میان موانع مطرح شده برای این حیطه، مؤثرترین عامل گزارش شده از دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان به ترتیب "ضعف امکانات و ساختارهای لازم برای کاربست نتایج تحقیق" و "تاکید بر آموزش محوری به جای پژوهش محوری در دانشگاه‌ها" بوده‌اند. در مطالعه‌ای که توسط فضل الهی انجام شد، عوامل فرهنگی در بین عوامل گوناگون مورد مطالعه، کم اثرترین عوامل بازدارنده برای فعالیت‌های دانشجویان هستند، در این پژوهش فقدان روحیه گروهی و تیمی برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی از مهم‌ترین عوامل بازدارنده فرهنگی مؤثر می‌باشد [۳۰] که با نتایج ما همسویی دارد. نتایج مقایسه دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی و دانشجویان در زمینه موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی حاکی از آن است که در حیطه اقتصادی و سازمانی تفاوت آماری معنادار وجود دارد. این تفاوت به این صورت است که دانشجویان در مقایسه با اساتید، موانع حوزه سازمانی و اقتصادی را موانع مهمتری برای انجام فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی دانسته‌اند.

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر مؤثرترین تسهیل‌کننده در حوزه آموزشی از دیدگاه دانشجویان همکاری اساتید با دانشجویان در فرآیند پژوهش بود که با یافته‌های نوری حکمت و همکاران همسو است [۳۴]. در حوزه اقتصادی طبق نظر اساتید و دانشجویان حمایت‌های مالی از فعالیت‌های پژوهشی را جزو عوامل مؤثر می‌توان نام برد که با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد [۳۴]. طبق نظر اساتید و دانشجویان عوامل تأثیرگذار در حیطه سازمانی بر فعالیت‌های پژوهشی به ترتیب می‌توان به کسر واحد آموزشی اساتید درگیر در فعالیت‌های پژوهشی و جذب اعضای هیأت علمی پژوهشی را نام برد که با نتایج حاصل از پژوهش عزیز می‌باشد [۳۵].

نتیجه‌گیری

منطبق به یافته‌های تحقیق حاضر و نقش پررنگ حوزه آموزشی در انجام فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی به نظر می‌رسد تشویق و ترغیب دانشجویان توسط مجموعه آموزشی دانشگاه و به ویژه اساتید به منظور مشارکت در فعالیت‌های پژوهشی ضروری باشد. بنابراین پیشنهاد می‌شود با اقداماتی همچون برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه دانشجویان در زمینه تقویت دانش و نگرش آنان در زمینه تحقیق و دوره‌های ویژه اساتید در رابطه با این مهم می‌توان تا حدودی این نیاز را پاسخ داد. همچنین برطرف کردن موانع سازمانی و اقتصادی و نیز چالش‌های پیش رو در روند فعالیت‌های پژوهشی سبب افزایش انگیزه دانشجویان برای انجام فعالیت‌های پژوهشی می‌گردد. در رابطه با محدودیت‌های مطالعه حاضر می‌توان به اشباع پژوهشی محیط‌های دانشگاهی و همکاری نامطلوب در تکمیل پرسشنامه اشاره کرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود با استفاده از مطالعات ترکیبی کیفی و مصاحبه چهره به چهره هم می‌توان بطور دقیق‌تر به بررسی ابعاد فعالیت‌های پژوهشی پرداخت و همچنین تا حدودی این مشکل را برطرف کرد. با توجه به اینکه مؤثرترین مانع گزارش شده در حیطه آموزشی موانع فعالیت‌های پژوهشی می‌باشد، لذا به مدیران و برنامه‌ریزان آموزشی پیشنهاد

سیاسگزاری

بدین وسیله مراتب سپاس و قدردانی خود را از معاونت محترم تحقیقات و فناوری و نیز کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گناباد که در انجام این تحقیق مساعدت لازم را داشتند، اعلام می‌داریم. هم‌چنین از کلیه دانشجویان و اساتید شرکت‌کننده در پژوهش حاضر، تقدیر و تشکر می‌گردد.

می‌گردد تا در این زمینه اقدامات لازم را مبذول فرمایند تا شاهد افزایش روزافزون فعالیت‌های پژوهشی باشیم. عواملی که در این مطالعه به عنوان تسهیل‌کننده‌های فعالیت‌های پژوهشی در حیطه‌های مختلف به دست آمد را می‌توان به عنوان راهکارهایی برای بهبود اوضاع پژوهشی توصیه نمود. امید است به کارگیری این راهکارها و مد نظر قرار دادن موانع گامی مؤثر در جهت پیشبرد اهداف پژوهشی و توسعه دانش باشد.

References

- Mazloomymahmodabad S, Hosseini P, Abbasi Shavazi M, Mirzaei Alavijeh M, Rezaei F. A Survey of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences Students' Opinions about Research Barriers during University Training. *J Med Educ Dev.* 2013;6(10):63-70.
- Asefzadeh S, Pyri Z. Key activities in knowledge management. *J Babol Univ Med Sci.* 2004;8(4):62-4.
- Safdari R, Ghazisaeidi M, Ehtesham H, Robiaty M, Ziaee N. Barriers to Research in Medical Sciences from the Viewpoints of Faculty Members of Birjand University of Medical Sciences. *J Rafsanjan Univ Med Sci.* 2016;15(6):515-26.
- Nejatizadeh A, Sarnayzadeh M, Kahnouji K, Ghasemi R, Nakhodaei N. Constraining Factors of Research among faculty members at Hormozgan University of Medical Sciences. *Electron Physician.* 2016;8(5):2405-9. doi: 10.19082/2405 pmid: 27382451
- Ashrafi-Rizi H, Fateme Z, Khorasgani ZG, Kazempour Z, Imani ST. Barriers to Research Activities from the Perspective of the Students of Isfahan University of Medical Sciences. *Acta Inform Med.* 2015;23(3):155-9. doi: 10.5455/aim.2015.23.155-159 pmid: 26236082
- Memarpour M, Fard AP, Ghasemi R. Evaluation of attitude to, knowledge of and barriers toward research among medical science students. *Asia Pac Fam Med.* 2015;14(1):1. doi: 10.1186/s12930-015-0019-2 pmid: 25705121
- Alghamdi KM, Moussa NA, Alessa DS, Alothimeen N, Al-Saud AS. Perceptions, attitudes and practices toward research among senior medical students. *Saudi Pharm J.* 2014;22(2):113-7. doi: 10.1016/j.jsps.2013.02.006 pmid: 24648822
- Baghaee A, Ovasgharn S, Nodooost B, Mohamadi M, Asgarimoghdam M, Shekarchizadeh A, editors. Barriers to medical research in terms of research staff and faculty. *Proceeding of the 1st Scientific Conference on State Issues; 1999; Tehran.*
- Dhoore J, Van Houtte M, Roose H, editors. The gender gap in students' study involvement at the intersection with social class: a quantitative approach. *European Sociological Association: Education and Empowerment: theories and practices; 2016.*
- Ejaz K, Shamim MS, Shamim MS, Hussain SA. Involvement of medical students and fresh medical graduates of Karachi, Pakistan in research. *J Pak Med Assoc.* 2011;61(2):115-20. pmid: 21375155
- Menon R, Mourougavelou V, Menon A. Improving medical students' participation in research. *Adv Med Educ Pract.* 2018;9:65-7. doi: 10.2147/AMEP.S158758 pmid: 29406527
- Kianpour M, Arti S, Naji H. Survey of research problems from the viewpoints of managers, scientific staffs and research experts in Isfahan University of Medical Sciences. *Iran J Nurs Midwifery Res.* 2010;10(3).
- Karimian Z, Sabbaghian Z, Saleh Sedghpour B, Lotfi F. Internal obstacles in research activities: faculty members' viewpoints in Shiraz University of Medical Sciences. *Iran J Med Educ.* 2012;11(7):750-63.
- Alamdari A, Afshoon E. The view point of faculty members on research barriers at yasuj universities. *Armaghan-e-Danesh.* 2003;8(29):27-33.
- Farzaneh E, Amani F, Taleghani Y, Fathi A, kahnamouei-aghdam F, Fatthzadeh-Ardalani G. Research barriers from the viewpoint of faculty members and students of Ardabil University of Medical Sciences, Iran, 2014. *Int J Res Med Sci.* 2016;1926-32. doi: 10.18203/2320-6012.ijrms20161735
- Anbari Z, Jamshidifar A, Setareh M. The Views Faculty about Barriers Research in Arak University of medical sciences in 2002-2003. *Iran J Med Educ* 2005;5(2):196-8.
- Arshadi Bostanabad M, Shirzad G, Motazed Z, Asghari E, Safdari A. Barriers of nurses participation in clinical research in Tabriz training centers, 2014. *Iran J Nurs Res.* 2015;10(3):43-51.
- Vahdati M, Mazloom S, Salimi T, Eghbal A. A survey on educational research barriers in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2014. *Med Educ Dev.* 2014;9(2):23-40.
- Kajermo KN, Bostrom AM, Thompson DS, Hutchinson AM, Estabrooks CA, Wallin L. The BARRIERS scale -- the barriers to research utilization scale: A systematic review. *Implement Sci.* 2010;5(1):32. doi: 10.1186/1748-5908-5-32 pmid: 20420696
- Lloyd T, Phillips BR, Aber RC. Factors that influence doctors' participation in clinical research. *Med Educ.* 2004;38(8):848-51. doi: 10.1111/j.1365-2929.2004.01895.x pmid: 15271045
- Feyli S, Pezeshkiran G, Chezari M. [Factors Affecting Student Participation in Research Activities and Scientific]. *Q J Res Plan Higher Educ.* 2006;12(4):93-106.
- Silcox LC, Ashbury TL, VanDenKerkhof EG, Milne B. Residents' and program directors' attitudes toward research during anesthesiology training: a Canadian perspective. *Anesth Analg.* 2006;102(3):859-64. doi: 10.1213/01.ane.0000194874.28870.fd pmid: 16492841
- Neernia A, Tabatabayeefer A, Mosavieemovahedi A. Scientific Research in Iran Compared to other Muslim Countries. *QJ Rahyaf.* 2006;38:22-30.
- Fahimyahyae F. The Development of Investigational Index. *QJ Rahyaf.* 2000;23:44-6.
- Zinaloo A. Look at the state of the world and Iran. *Sci J Zanjan Univ Med Sci.* 1992;1(1):3-5.
- Fang D, Meyer RE. Effect of two Howard Hughes Medical Institute research training programs for medical students

- on the likelihood of pursuing research careers. *Acad Med.* 2003;78(12):1271-80. [pmid: 14660432](#)
27. Sereshti M, Kazemian A, Adrees A, editors. The Views Faculty & Students about Barriers Research in Sharkord University of medical science in 2006. Proceeding of the 9 th National Conference on Medical Education; 2008 Yazd: Yazd Universities of Medical Sciences.
 28. Griffin MF, Hindocha S. Publication practices of medical students at British medical schools: experience, attitudes and barriers to publish. *Med Teach.* 2011;33(1):e1-8. [doi: 10.3109/0142159X.2011.530320](#) [pmid: 21182368](#)
 29. Alaei M, Aezami A. Attitudes of Ilam students to research at the University of Medical Sciences. *J Ilam Med Sci.* 2004;42-43.
 30. Fazlollahi S. [Preventive Factors Influencing University Students' Research Projects]. *Islam va Pazhuheshhaye Tarbiyati.* 2012;4(1).
 31. Karimian Z, Sabbaghian Z, Sedghpour B. Study the barriers and challenges of research and production of science in universities. 2011;3(4):35-63.
 32. Dadkhah B, Mohammadi M, Poornasari S, Mozaffari N, Adham D. View of Ardabil Province Universities Scientific Members' about research and its Limitations. *J Ardabil Univ Med Sci.* 2008;8(1):37-44.
 33. Nikrouz L, Roozitalab M, Rayegan Shirazi A, Naghizadeh M, Taghavi F. Student Research Projects Inhibiting Factors from the Students Perspective. *J Fasa Univ Med Sci.* 2012;2(2):113-9.
 34. Noori Hekmat S, Rezaei M, Dehnavieh R. Effective Factors on Postgraduate Students Research experience in Kerman University of Medical Sciences. *Res Med Educ* 2016;8(3):34-44. [doi: 10.18869/acadpub.rme.8.3.34](#)
 35. Azizi N. A Study of Ways to Improve Research Performance of Humanities Faculty Members. *J Manage Syst.* 2013;21(6):7-33.